

BUUREN OP HET GROOT BEGIJNHOF

BUURTWERKING GROOT BEGIJNHOF MECHELEN

LEVENDE KERSTSTAL ANDERS

Buurtwerking Groot Begijnhof Mechelen

ZATERDAG 17 DECEMBER 2011 van 18:00 tot 21:00u.

ZONDAG 18 DECEMBER 2011 van 16:00 tot 19:00u.

IN EN ROND DE BEGIJNHOFKERK
MOREELSSTRAAT MECHELEN

TOEGANG 11 EURO
RESERVEEREN PER MAIL OP
reservaties@salvocalee.be
OF TELEFONISCH VIA MIJDE
HERMANS 0478/54 62 93
BETALING OP
8697 9730 2102 1449
VAN SALVOCALEE BILASVELD
www.solvocolee.be

Meestemmig entertainment door
vocaal gezelschap uit Blassveld
en het gitaortrio Los Del Tré

ANDERS

EEN MUZIKAAL KERSTVERHAAL NAAR HERMAN VAN VEEN

ZATERDAG 17 DECEMBER 2011 om 20:00u.
ZONDAG 18 DECEMBER 2011 om 15:00u.
BEGIJNHOFKERK NONNENSTRAAT MECHELEN

Nieuwsbrief 2011 - 05

Inhoudstafel

Redactioneel	2
De Levende Kerststal... Anders!	3
Rommelmart	4
Quiz op het Groot Begijnhof	6
Deja Vu	7
Bewoners op het Begijnhof	7
Opsporing verzocht	10
Bewoners laten van zich horen	10
Rondleiding Begijnhofkerk	11
Antwoordstrookje	11
Agenda	12

Colofon

Verantwoordelijke uitgever:
Groot Begijnhof Mechelen vzw
p.a. Inez Vanoverschelde
Vrouw van Mechelenstraat 21
2800 Mechelen
www.groot-begijnhof-mechelen.be

Alle opmerkingen over deze nieuws-
brief zijn welkom!

Werkten mee aan dit nummer:

Redactie: Pier De Cock, Els Tanghe,
Inez Vanoverschelde
Foto's: Johan De Keersmaeker,
Joke De Valck, Hans Daelemans,
Hilde Van Britsom
Lay-out: Paul Lettany
Eindredactie: Els Tanghe,
Inez Vanoverschelde



September is voorbijgevoegen, mede door de talloze activiteiten die de buurtwerking heeft georganiseerd of waaraan we hebben deelgenomen. Zo stonden de jaarlijkse Rommelmarkt der Begijnhoven en de Quiz op het Begijnhof op het programma: een foto-impressie vind je in deze nieuwsbrief. We hebben ook enkele quizvragen toegevoegd, voor diegenen die twijfelen om ook 'ns mee te doen... Tijdens Open Monumentendag en Uit zonder Uitlaat hebben we bezoekers en passanten laten kennismaken met de buurtwerking.

In oktober zijn er geen activiteiten gepland, maar we zitten alvast niet stil! Het jaareinde nadert en dan staat de Levende Kerststal op het programma. Deze keer presenteren we haar in een geheel nieuw kleedje! Op het Groot Begijnhof wordt eveneens Déjà Vu georganiseerd, een project waarin de link tussen 'vroeger en nu' op diverse (beeldende) manieren wordt gelegd.

Dit en nog veel meer presenteren we je in deze nieuwsbrief. We wensen je alvast veel leesplezier!

De buurtwerking



Tijdens het weekend van 17 en 18 december organiseren we naar aloude traditie De Levende Kerststal. Dit jaar is ze wel Anders dan Anders!

Een modern, eigen-zinnig kerstverhaal

Het is eind december en er heerst meer en meer zenuwachtigheid in engelenland. Opperengel Marijke heeft de grootste moeite om haar engeltjes rustig te houden. Ze heeft ogen te kort, want overal, achter elke wolk, achter elke hemelstruik zit een engeltje naar beneden te turen. Iedereen wil ze als eerste zien. Maar het enige wat er tot dusver te zien is, zijn een paar herdertjes, die vrolijk aan het spelen zijn. Verstoppertje...

Ook dit jaar ben je van harte welkom op de Levende Kerststal...Anders, op het Groot Begijnhof Mechelen. Het laatste weekend voor kerstmis valt er van alles te beleven rond de Begijnhofkerk, maar ook op het hele begijnhof.

- Tableau vivant, maar dan anders, actief, beeldend, met veel kinderen, in een "andere" stal! Met kinderkoren, kinderstemmen, een verteller...

- Twee dagen kerstconcert van SALVOCALEE. Zij brengen "Anders..." naar een verhaal van Herman van Veen. Kaarten reserveren kan op 0476/54 62 93 bij Mitje Hermans, of via hun website. www.salvocalee.be.

- Slotweekend van het cultuurproject Déjà Vu, een visueel project dat ons terugvoert naar het Begijnhof van weleer. Met beelden

die verschijnen en verdwijnen. Met levendige getuigenissen van hoe het begijnhof er 30 jaar geleden uitzag. Je zal je ogen soms niet geloven!

Déjà Vu:

elke vrijdag en zaterdag van 02 tot 17 december, telkens van 18.00 tot 21.00, voor een wandeling door heden en verleden.

Levende Kerststal

op zaterdag 17 december 18.00 tot 21.00u
op zondag 18 december 16.00 tot 19.00u

Concert van Salvocalee

op zaterdag 17 december om 20.00u
op zondag 18 december om 15.00u

Meer info op:

www.groot-begijnhof-mechelen.be
www.salvocalee.be

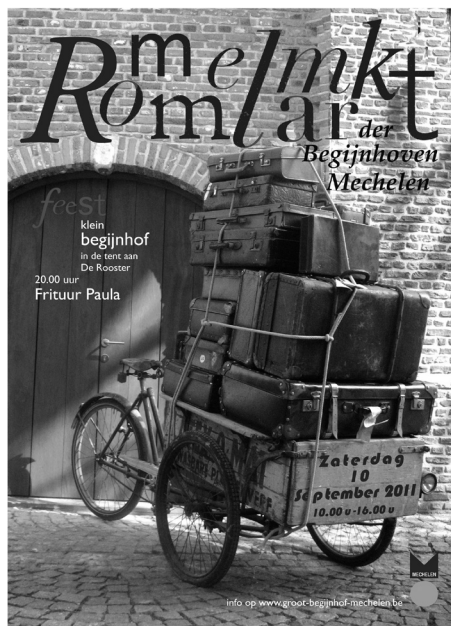
(Inez)

ROMMEL OP HET GROOT BEGIJNHOF

Rommelm
markt
der begijnhoven op
10 september 2011

*Schitterend weer, een massale opkomst,
zowel van standhouders als bezoekers: de
ideale combinatie voor een geslaagde Rom-
melmarkt!*

De foto's spreken voor zich...



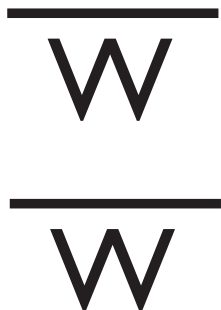




Quiz op het Begijnhof

Twaalf ploegen, voornamelijk van het Groot Begijnhof, gingen de strijd voor de eerste/ laatste plaats aan. De temperaturen liepen al gauw op, de voorhoofden trokken samen in permanent fronsen, de hersenradaren draaiden op topsnelheid. Wanneer dit niet meteen soelaas bracht, kon drank en spijs mogelijk wel tot 'de' oplossing leiden.

De ploegen werden in een vlot tempo door de verschillende rondes geleid, met dank aan Johan! Om herinneringen op te halen of de nieuwe datum alvast in de agenda te noteren, zodat je er zeker kan bij zijn, schenken we je hier een naproefver-tje:



Welk lapje grond werd in 1867 voor twee cent per are door de Russen verkocht aan de Amerikanen? Ondanks de scepsis van de Amerikanen bleek het een goeie aankoop door de aanwezigheid van steenkool, aardolie en goud.



Wie is deze Amerikaanse acteur? Hij speelde onder meer mee in The Three Musketeers, An American in Paris maar zijn meest bekende rol was zonder twijfel die van Don Lockwood in "Sing' in the rain".

Harry Potter kreeg op zijn 11e verjaardag van de halfreus Hagrid een huisdier cadeau. Hij doopte het dier Hedwig. Tot welke familie behoort dit beestje?



(tekst: Els, foto's: Hans en Joke en Hilde)



© Paul 2011

Het Groot Begijnhof in Mechelen kende de laatste 25 jaar een spectaculaire metamorfose. Wat eens een plek van verval was, is nu een place to be. Het is

het zoveelste bewijs van een stad in ontwikkeling. De vele nieuwkomers hebben zelfs geen idee in welke staat deze buurt zich bevond. Alleen de oude bewoners zijn nog de stille getuigen. Zij probeerden toen reeds hun buurt zo gezellig mogelijk te maken. Wat wij nu allemaal evident vinden, was toen een heuse opdracht.

In aanloop van De Levende Kerststal Anders ontwikkelt Zwemmen in Brak Water vzw zijn project 'Déja Vu' op het Groot Begijnhof. Op verschillende plaatsen in het begijnhof worden oude beelden, foto's, dia's, visuele animaties geprojecteerd van het begijnhof van vroeger. Het is de afsluiter van een gemeenschapsvormend project waarbij de sociale cohesie tussen jonge en oude bewoners werd verstevigd. Oude foto's worden vanonder het stof gehaald, opgefrist en op een originele manier terug vertoond. Op een poëtische en bij momenten ontroerende manier wordt het heden en verleden in elkaar verweven, of beter erfged als brug in een buurtproject. De openbare ruimte wordt gebruikt als filmdoek van vandaag en de straatstenen vormen het klankbord van wat ooit was. Wat eens een vergeten hoekje was, zal herinnerd worden als een origineel projectiescherm. Deze artistieke wandeling is gratis te bezoeken op 2/3/9/10/16/17 december telkens van 18h tot 21h.

Vertrekpunt: Moreelsstraat. Inkom is gratis. Iedereen is van harte uitgenodigd.

Pier De Kock

Bewoners
op het begijnhof



Op het begijnhof wonen heel wat bekende bewoners. Sommigen zijn vooral door hun burens gekend, groeten we dagelijks wanneer we passeren. Anderen zijn internationaal zeer maar in België minder bekend. Dat geldt zeker voor Jean-Paul Laenen, een beeldend kunstenaar, die in het Schrijnstraat woont. Naar aanleiding van deze laatste nieuwsbrief van 2011 hebben we hem geïnterviewd.

Toeval bestaat niet!

De beelden aan het Europees Parlement in de Belliardstraat, het Maeterlinckmonument in Luik, de fotowand in de Brusselse metro Aumale, het ontwerp van de Iljzenleen, het beeld van Lodewijk Van Beethoven op de Haverwerf en het ontwerp van het laatste 5 frankstuk; zijn allemaal creaties van Jean-Paul Laenen. Sinds 1956 wonen Jean-Paul en Nadine helemaal op het einde van de Schrijnstraat, daar waar de vroegere Blekerij Peeters gevestigd was. Jean Paul is een geboren Mechelaar. Zijn grootvader was ooit eerste schepen van de Stad Mechelen, hij was zelfs dienstdoende burgemeester in de eerste wereldoorlog. Hoe hij in het Groot Begijnhof terecht kwam is een verhaal op zich.

"Mijn vader was in WOII verdeler van Volvo. Hij verkocht vrachtwagens met de bijzondere clause, dat ze zouden geleverd worden binnen het jaar na het einde van de oorlog. Na de oorlog gingen de zaken zeer goed en hij zocht ruimte. Hier was er dus nog plek. Zo bewam hij een erfpacht

met de kerkfabriek. Trouwens een paar jaar later werd die overeenkomst herzien, omdat men een deel van het terrein terug wou om er een benzinestation te vestigen. Het is in die periode dat een deel van de centjesmuur is afgebroken. Dat was absoluut een grote schande en dat zegt veel over de visie van de stad over het beleid rond erfgoed. Maar goed ik had ondertussen mijn studies aan Sint-Lucas in Brussel onderbroken en met de steun van een studiebeurs ging ik mij verder kunnen bekwaamen in het buitenland. In 1951 trok ik naar Engeland, in '53 naar Italië. Daarna deed ik 18 maanden legerdienst. Na mijn dienst in 1956 zijn we getrouwd en wou ik terug naar Italië. Maar daar kregen we geen beurs voor. Een beurs voor Noorwegen kon dan weer wel. Trouwens zo een beurs dat is natuurlijk maar juist genoeg om te overleven, mais bon we konden ons plan trekken. Toen we terug in België kwamen, stonden we daar met lege zakken. Mijn vader had met dit huis hier nooit iets gedaan en dat stond dus al jaren leeg. Zo kwamen we op het idee om hier in te trekken. Toen wij hier voor het eerst binnenkwamen, was het meteen een coup de foudre. Gelukkig maar want daardoor kun je ook bergen werk verzetten, want dat was hier een echte wildernis. Het huis stond al jaren leeg en de tuin was compleet overwoekerd door netels en distels. Ik heb zelfs de bovenste laag van de grond letterlijk als mat moeten oprollen om opnieuw te kunnen beginnen. Toch ongelooflijk? Als je weet dat hier in de tuin, het linnen werd gebleekt in het vlietje, dat oudere mensen hier nog als kind kwamen zwemmen.

Toen wij hier kwamen wonen, keek men wat neer op deze buurt. Dat was een afgelegen en verouderde buurt. Jonge mensen kwamen zich hier niet vestigen. Maar wij hebben daar nooit ook maar één seconde spijt van gehad. Het Begijnhof was en is nog altijd een speciale plek. Het is geen gesloten begijnhof, je loopt er als het ware zo in en uit. En toch voel je hier een andere sfeer, een andere dynamiek dan in

de andere delen van de stad. Hier is ook veel coherentie tussen de bewoners, een grotere cohesie. Het is hier een specifieke buurt, hier hing een aparte sfeer. In Het Klein Begijnhof, aan de overkant, was dat helemaal anders. Dat was een volkse buurt, daar waren bijvoorbeeld 4 cafés, terwijl hier in het Groot Begijnhof geen enkel café was, buiten de brouwerij natuurlijk.

In het beginjaar dat we hier woonden, werd mij een plaats als docent aangeboden in Luik en in Brussel. Uiteindelijk koos ik voor Sint-Lucas in Brussel. In Brussel probeerde ik grensoverschrijdend of beter interdisciplinair te werken tussen de beeldhouwkunst en de architectuur. Het is op die manier dat ik Bob Van Reeth leerde kennen, want hij zat daar in het laatste jaar architectuur. Dat was vooral zeer boeiend om te leren kijken naar ruimte vanuit die twee disciplines. Dan ontstaat er een nieuwe wisselwerking. Toeval bestaat niet, want na een paar jaren werd mij voorgesteld les te geven aan de afdeling architectuur. Die vriendschap met Bob is altijd gebleven en hij is trouwens hier ook in de buurt komen wonen.



De hoek van de Schrijnstraat en de Twaalf Apostelenstraat dat was de ontmoetingsplek van de wijk. Hier zat de buurt altijd gezellig te babbelen. Wel op zekere dag kom ik hier op de hoek en aan het hoekhuis hangt een plakkaat 'Krotwoning'. En dat vond ik ver overdreven. Bon, hier stonden wel enkele woningen leeg en sommige waren erg verloederd, maar zo erg als in de Heembeemd was het zeker niet. Want daar woekerde de verkrotting als een echte kanker. Men liet de woningen verkrotten en daarna werden ze gewoon afgebroken. De ene ontmoetingsplek na de andere verdween daar gewoon. Bon, ik dacht dat kan toch niet en ik heb Bob erbij gehaald. We konden die woning vrij bezoeken en uiteindelijk hebben we Schepen Stiers erbij gehaald. Na een bezoek binnen, gaf hij ons gelijk "dit is geen krotwoning". Zo hebben we die woning kunnen redden. Het is op dat moment dat we schepen Stiers attent maakten op de belabberde toestand van de Heembeemd en dat we daar met onze werkgroep 'Krokus' ideeën mee hadden. Er was toen wel sprake van een stedenbouwkundige prijskamp voor de renovatie van die wijk, maar dat was geen oplossing voor dit acuut probleem. Soit, uiteindelijk gaf hij toch de toestemming om onze ideeën uit te werken. We kregen wat tweedehands materiaal en mankracht van de stad om het pleintje aan te pakken. En zo hebben we het Dymphnarium kunnen uitvoeren. Het ontwerp was genaamd naar Dymphna, een echte volksfiguur uit die wijk. De bedoeling was een nieuwe ontmoetingsplek te creëren en dat is ook gelukt. Het was natuurlijk maar een tijdelijk project en met beperkte middelen en we wilden ook veel verder gaan. We waren dan ook ontgoocheld dat we de stedenbouwkundige prijs niet wonnen. Wat jammer is, want de visie van Bob had een nog veel grotere positieve invloed kunnen hebben op de verdere ontwikkeling van de buurt.

Het huis van Jaap is een schoolvoorbeeld van hoe de wijk evolueerde. In de jaren '50 was kopergieterij Verbeemen er geves-

tigd. De ateliers stonden waar nu de tuin is. Het huis heeft dan lange tijd leeg gestaan, maar tegelijk was het er een plek van ontmoeting. Na dat bezoek van schepen Stiers heeft Marcel Smets het huis gekocht. Ook hier weer geen toeval. Want Marcel Smets vormde samen met Bob Van Reeth en ik, de werkgroep 'Krokus'. Marcel Smets heeft met de woning niet veel gedaan en ze dan verkocht aan Jan en Marcelle Nees. Zij hebben de grootste verbouwingen en renovaties aangepakt. En dan jaren later hebben ze de woning aan Jaap verkocht. Zo zie je maar hoe het kan veranderen. Wat vroeger een redelijk rustige buurt was, is nu een 'place to be'.

Eind de jaren zestig was ik bezig aan De draad van Ariadne, dat zijn de beelden aan het Europees Parlement. Ik had op dat moment een groter atelier nodig. Dat benzinestation stond al jaren leeg en daarnaast kon gelijk wie de achtertuinen binnendringen. Ik heb zelfs eens een koppel ontdekt in mijn tuin... weet je wat die aan het doen waren? Nee, nee dat niet. Ze waren een put aan het delven en de schat van de Begijnen aan het zoeken! Stel het u voor: Op de hoek was het een ongelooflijk stort. De stad was maar al te blij dat ik mijn atelier daar wilde vestigen. Trouwens de buurt ook, want ik kon de achterkant weer afsluiten. Et voilà, mijn atelier is hier nog altijd. A propos? Zou je het erg vinden, als we het hier bij houden, want ik moet nog een hapje eten en daarna direct beginnen werken aan een maquette. En ik zit te wachten tot het zuiderplein van het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten (KMSK) in Antwerpen klaar is. Dan kan ik er eindelijk mijn beelden van Willem de Zwijger en Marnix van Sint-Aldegonde plaatsen."

Na een gesprek van drie uur was ik ook toe aan een 'boterham' en een man van tachtig moet je laten werken alsof het een lieve lust is.... 'Bien sûr on doit s'amuser!' (J. Brel).

ZOEKEN OP HET **GROOT** **BEGIJNHOF**

Opsporing
verzoekt

Wie weet waar (straat + huisnummer) de volgende foto op het Groot Begijnhof is getrokken?



© Johan 2011

Uit alle correcte inzendingen trekt een onschuldige hand 2 winnaars. Zij ontvangen een mooie prijs.

De oplossing ontvangen we graag tegen 31 december op het volgende adres: Nieuwe Beggaardenstraat 13 (opgelet: nieuw huisnummer!) het invulstrookje vind je achteraan deze nieuwsbrief) of begijnhofquiz@telenet.be. In de volgende nieuwsbrief publiceren we de namen van de winnaars.



Oplossing vorige
nieuwsbrief:

Vrouw van Mechelenstraat 4

De gelukkigen: Sara Smits en familie Delmotte uit de Vrouw van Mechelenstraat. Proficiat! Zij ontvangen eerstdaags hun prijs.

BUREN OP HET **GROOT** **BEGIJNHOF**

Bewoners laten van zich horen

In deze rubriek kunnen bewoners, die actief zijn in Mechelse verenigingen, activiteiten die voor iedereen toegankelijk zijn, bekend maken. Alle praktische informatie kan je ons bezorgen via info@groot-begijnhof-mechelen.be.

SCHOOL OP HET **GROOT** **BEGIJNHOF**

Kerstmarkt in de
luchtballon



Basisschool De Luchtballon nodigt iedereen graag uit op haar jaarlijkse kerstmarkt! Deze vindt plaats op donderdag 22 december van 15 tot en met 17.30 u. We verwelkomen je graag met een hapje en een drankje. Daarnaast bieden we ook unieke en originele kerstcadeautjes aan, gemaakt door onze leerlingen!

Aandacht

In het kader van 'Déja Vu!' geeft Jan Van Asch op 26 november een speciale rondleiding in de Begijnhofkerk voor alle nieuwkomers van het Groot Begijnhof.

Vanaf 14 u 30 tot 15 u 45 vertelt hij over het verleden en de geheime schatten van de Begijnhofkerk. De groep wordt beperkt tot 25 deelnemers en inschrijven is verplicht.

Eventueel wordt er een tweede gidsbeurt voorzien op 10 december. Snel inschrijven via onderstaande strook bij Pier De Kock, Schrijnstraat 26 2800 Mechelen of pierdekock@telenet.be of 0474/656379.

Afspraak aan de Begijnhofkerk, ingang Sint-Alexiusstraat.



Inschrijving Gidsbeurt Begijnhofkerk

Naam:

Straat:

Telefoon:.....



Oplossing 'Opsporing verzocht',
nieuwsbrief 2011-5

Naam:

Adres:

Leeftijd:

Oplossing:
de afbeelding is terug te vinden op het adres.

.....
(straat en nummer)

(te posten in Nieuwe Beggaardenstraat 13)



We willen jullie vragen om
jullie huis te versieren!

Zoals in het verleden, zou het ook nu weer leuk zijn als alle bewoners voor deze kerstperiode hun huizen willen versieren. Een kerststalletje voor het raam, een kaarsje, een lampje, een tekening, een versierde kerstboom of een passend gedicht. Alles kan bijdragen om de buurt stemmig te maken.

Op zaterdag 10 december worden vanuit de buurtwerking weer de jaarlijkse kerststukjes verdeeld en opgehangen aan de huizen op het begijnhof. Bij

deze gelegenheid bieden we, voor de geïnteresseerden, buitenkaarsen te koop aan. Deze kunnen tijdens de kerstperiode bijdragen tot sfeervolle verlichting in de straat.

Laten we samen de mooie, fijne initiatieven van weleer in ere houden, en ook nu van ons begijnhof een bijzondere plek maken, met ruimte voor traditie, eerbied en respect, voor onszelf en de andere.

Alvast een oprecht dankjewel voor elk warm gebaar in onze buurt!

Agenda 2011

Noteer zeker de volgende activiteiten in je agenda:



Vrijdag en zaterdag
2 en 3 december
9 en 10 december
16 en 17 december
telkens van 18u00 tot 21u00
Déja Vu
vertrekpunt: Moreelsstraat



Donderdag 22 december
van 15u00 tot 17u30
Kerstmarkt in De Luchtballon
Nieuwe beggardenstraat 50



Zaterdag 17 december 18u00 tot 21u00
Zondag 18 december 16u00 tot 19u00
Levende kerststal
Moreelsstraat



Zaterdag 17 december om 20u00
Zondag 18 december om 15u00
Concert Salvocalee
Begijnhofkerk